

1524/2547

298/2549

น.อ. 30 496

(๓๑)

คำพิพากษา

สำหรับศาลใช้

สำเนาถูกต้อง
น

(นางสาวจรัสสวดี ฤกษ์รุ่งเรือง)
เจ้าพนักงานศาลยุติธรรมชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการสำนักงานคดีอาญา
20 ก.ค. 2555
ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ที่ ๑๑๕๑๕/๒๕๕๔

วันที่ ๓๐ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

ศาลฎีกา

สำนักงานการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ระหว่าง

นายไสวีย์ เชิดทอง

โจทก์

จำเลย

ศาลฎีกา

เรื่อง

สัญญา ละเมิด

โจทก์

ฎีกาคัดค้าน

คำพิพากษา

ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ลงวันที่ ๑๘ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ศาลฎีกา รับวันที่ ๒๙ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

(๓๑ ทวี)

สำหรับศาลใช้

- ๒ -

โจทก์ฟ้องว่า ในปี ๒๕๓๔ รัฐบาลมีโครงการพัฒนาการเกษตรและปฏิรูป
ที่ดินโดยจัดหาที่ทำกินให้แก่ราษฎรที่ เป็นผู้รับใช้แรงงานทางการเกษตรได้มีที่ทำกินเป็น
ของตนเอง โจทก์ได้รับมอบหมายให้เขียนคำสัญญาใบกรจื้อที่ดินจากเจ้าของกรรมสิทธิ์
ในที่ดินเพื่อนำมาดำเนินการจัดสรรให้ราษฎรดังกล่าว จำเลยไม่มีที่ดินจำนวน ๕๐ ไร่
๑ งาน ๕๐ ตารางวา ในความครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ได้ร่วมกับเจ้าพนักงาน
ที่ดินที่ทุจริตประพฤติมิชอบร่วมกันนำหลักฐานที่ดินแปลงอื่นมาเป็นหลักฐานการออกหนังสือ
รับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เลขที่ ๔๓๙๖ ตำบลบ้านธาตุ อำเภอเพ็ญ จังหวัด
อุดรธานี ออกให้แก่จำเลยเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๗ ต่อมาวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๓๗
จำเลยฉ้อโกงโจทก์นำหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ดังกล่าว ซึ่งมีชื่อจำเลย
เป็นเจ้าของมาขายให้แก่โจทก์ โจทก์หลงเชื่อจึงได้ทำสัญญาซื้อขายที่ดินแปลงดังกล่าวจากจำเลย
ในราคา ๗๕๓,๑๐๐ บาท จำเลยได้รับเงินจำนวนดังกล่าวไปเรียบร้อยแล้ว การหลอกลวงของ
จำเลยทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายที่ต้องจ่ายเงินจากการถูกหลอกลวงเป็นเงิน ๗๕๓,๑๐๐ บาท
โจทก์ขอคิดค่าเสียหายเป็นดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๓๗
เป็นต้นไป ดอกเบี้ยคิดถึงวันฟ้องเป็นเงิน ๕๖๔,๑๙๗.๔๐ บาท รวมต้นเงินและดอกเบี้ย

○ (๓๑ ทวี)

สำหรับศาลใช้

- ๓ -

ถึงวันฟ้องเป็นเงิน ๑,๓๑๗,๒๙๗.๕๐ บาท ขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน ๑,๓๑๗,๒๙๗.๕๐ บาท
พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๗๕๓,๑๑๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป

จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

จำเลยให้การและแก้ไขคำให้การว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง จำเลยได้โอนขายที่ดิน
ให้แก่โจทก์ตั้งแต่วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๓๗ โดยปึกนัดหมายระเบียบราชการของโจทก์ครบถ้วน
จำเลยไม่ได้ฉ้อโกง การที่กรมที่ดินมีมติเพิกถอนเอกสารสิทธิในที่ดินที่ซื้อขายระหว่างโจทก์กับจำเลย

เป็นการทุจริตของพนักงานของโจทก์และคณะกรรมการโครงการกองทุนที่ดินร่วมมือกับเจ้าหน้าที่
ที่ดินเอง จำเลยไม่ได้มีส่วนร่วมด้วย เมื่อความเสียหายเกิดจากเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการ

ขณะปฏิบัติหน้าที่อำนาจในการดำเนินคดีนี้ทั้งทางแพ่งและทางอาญาเป็นอำนาจของคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โจทก์ไม่มีอำนาจดำเนินคดีนี้จำเลยเป็นเจ้าของที่ดิน
จำนวน ๕๐ ไร่ ๑ งาน ๕๐ ตารางวา ที่ขายให้แก่โจทก์ซึ่งเป็นที่ดินพิพาทโดยจำเลยครอบครอง
ทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทมานานแล้วและสามารถดำเนินการขอให้เจ้าพนักงานที่ดิน
อำเภอเพิกถอนเอกสารสิทธิในที่ดินพิพาทเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.)
เลขที่ ๔๓๙๖ ก่อนที่จะขายให้แก่โจทก์ตามกฎหมายแล้ว จำเลยไม่เคยลงชื่อในหนังสือเสนอขาย

นายมา
น

○ (๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๕ -

และไม่เคยไปจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ด้วยตนเอง ความจริงแล้วจำเลยขายที่ดินพิพาท
ให้แก่นางรวงทอง สิทธิเชียงพิณ ราคาไร่ละ ๕๐๐ บาท ไปตั้งนานแล้ว ส่วนนางรวงทอง
จะไปหลอกลวงขายให้แก่โจทก์อย่างไรได้เล่า จำเลยไม่ได้รับเงินค่าที่ดินจากการ
ขายที่ดินพิพาทจากโจทก์ นอกจากมีโจทก์ได้ครอบครองที่ดินพิพาทแล้วตั้งแต่วันทำสัญญาซื้อขาย
โจทก์ไม่มีความเสียหาย จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยคืนเงินค่าที่ดินและดอกเบี้ย ต่อมาเมื่อมีการซื้อขาย
ที่ดินพิพาทกันตรงตามความประสงค์ของโจทก์ไปแล้ว การขายที่ดินในครั้งนี้จึงกระทำการ
โดยถูกต้องตามกฎหมายแล้ว โจทก์ไม่ใช่ผู้เสียหายในคดีนี้ ฟ้องของโจทก์ขาดอายุความ ขอให้
ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ทางพิจารณาโจทก์นำสืบว่า

ในปี ๒๕๓๔ รัฐบาลมีโครงการพัฒนาการเกษตรและปฏิรูปที่ดินโดยจัดหาที่ทำกินให้แก่ราษฎร

ศาลฎีกา

(๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

เจ้าพระยา
ผู้ว่า

- ๕ -

ที่เป็นผู้รับจ้างแรงงานทางการเกษตรได้มีที่ทำกินเป็นของตนเอง โจทก์ได้รับมอบหมายให้เป็น
คู่สัญญาในการจัดการซื้อที่ดินจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพื่อนำมาดำเนินการจัดสรรให้
ราษฎรดังกล่าว ตามหนังสือของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและหนังสือมอบอำนาจ
เอกสารหมาย ก. ๑ และ จ. ๒ จำเลยได้ร่วมกับเจ้าพนักงานที่ดินที่ทุจริตประพฤติมิชอบ
ร่วมกันนำหลักฐานที่ดินแปลงอื่นมาเป็นหลักฐานเพื่อออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์
(น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๔๓๙๖ โดยออกให้แก่จำเลยเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๗ ตามสำเนา
หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เอกสารหมาย จ. ๖ ต่อมาวันที่ ๖ กรกฎาคม
๒๕๓๗ จำเลยได้นำหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ดังกล่าวซึ่งมีชื่อจำเลยเป็น
เจ้าของมาหลอกลวงขายให้กับโจทก์ราคา ๗๕๓,๑๐๐ บาท จำเลยได้รับเงินจำนวนดังกล่าว
ไปเรียบร้อยแล้วตามหนังสือสัญญาขายเอกสารหมาย จ. ๗ ต่อมาโจทก์ขอความอนุเคราะห์จาก
กรมที่ดินให้ตั้งคณะทำงานเพื่อทำการตรวจสอบเอกสารสิทธิในที่ดินของโครงการดังกล่าวรวมทั้ง
ที่ดินพิพาทที่จำเลยขายให้แก่โจทก์ด้วย ตามหนังสือของโจทก์และคำสั่งของกรมที่ดินเอกสารหมาย
จ. ๑๐ และ จ. ๑๑ แผ่นที่ ๓ ซึ่งผลการตรวจสอบพบว่าหนังสือรับรองการทำประโยชน์
(น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๔๓๙๖ ที่ออกให้แก่จำเลยเป็นการขออนุญาตออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์แบบ

พ.ร.บ.
ฉบับที่ ๖
ปี ๒๕๔๖

ศาลฎีกา

(๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๖ -

เฉพาะรายโดยมีการนำ ส.ค. ๑ เลขที่ ๕๑๐ หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านธาตุ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี
มีชื่อนายกอง ราชวง เป็นผู้แจ้งการครอบครองที่ดินเป็น ส.ค. ๑ ของที่ดินแปลงอื่นไม่ใช่
ที่ดินพิพาทมาเป็นหลักฐานการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่
๕๓๙๖ สำหรับที่ดินพิพาทเดิมเป็นที่ดินของนางบุญตก หาระคุณ นายวิชัย หาระคุณ และ
นายทองหล่อ อไร่ ครอบครองอยู่โดยไม่มีสิทธิอันชอบสำหรับที่ดินแต่อย่างใด และได้ขายให้แก่จำเลย
ตามบันทึกข้อความและผลการตรวจยึดออกเอกสารน.ส. ๓ ก. และ จ. ๑๔ หนังสือรับรอง
การทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๕๓๙๖ จึงเป็นการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่
ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โจทก์ได้รับกรรมสิทธิ์โดยต้องจ่ายเงินลดค่าการถูกหลอกลวงเป็นเงิน

๗๕๓,๑๐๐ บาท

จำเลยนำสืบว่า เมื่อปี ๒๕๓๖ จำเลยซื้อที่ดินพิพาทจากนางบุญตก หาระคุณ
นายวิชัย หาระคุณ และนายทองหล่อ อไร่ ราคาไร่ละ ๘,๐๐๐ บาท เป็นที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ
สำหรับที่ดิน จำเลยได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท ต่อมาปี ๒๕๓๗ อำเภอเพ็ญโดยเจ้าพนักงาน
ที่ดินประกาศให้ราษฎรที่มีที่ดินมือเปล่าไว้ในครอบครองนั้นไปขอออกเอกสารสิทธิ จำเลยไม่ได้นำ
ส.ค. ๑ ไปเป็นหลักฐานในการขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ต่อมาจำเลย

ศาลฎีกา

(๓๑ ทวิ)

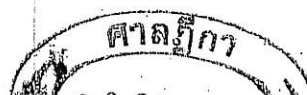
สำหรับศาลใช้

- ๗ -

ขายที่ดินพิพาทให้แก่นางรวงทอง สิทธิเชียงพิณ ราคาไร่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท โดยจำเลยมอบอำนาจ
ให้นางรวงทองไปจดทะเบียนซื้อขายต่อเจ้าพนักงานที่ดินตามหนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข ๓
ซึ่งจำเลยได้ลงลายมือชื่อ แต่ข้อความในหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวจำเลยไม่รู้เห็น จำเลยไม่เคย
ได้รับเงินจากโจทก์ การจดทะเบียนซื้อขายที่ดินพิพาทระหว่างโจทก์กับจำเลยนั้นนางรวงทองเป็นผู้
ดำเนินการเอง จำเลยไม่รู้เห็นด้วย

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงในข้อนี้ปรากฏได้ว่า เดิมที่ดินพิพาทเป็นที่ดินของ
นางบุญตก ทหารคุณ นายวิชัย ทหารคุณ และนายทองหล่อ อูไร ต่อมาได้ขายที่ดินพิพาทให้แก่
จำเลย ขณะนั้นที่ดินพิพาทไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดิน จำเลยเป็นผู้ไปออกหนังสือรับรองการ
ทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ซึ่งทางราชการได้ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.)
เลขที่ ๔๓๙๖ ให้แก่จำเลยตามสำเนาหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เอกสารหมายเลข
จ. ๖ ต่อมาวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๓๗ มีการจดทะเบียนซื้อขายที่ดินพิพาทระหว่างโจทก์กับจำเลย
โดยฝ่ายจำเลยใช้หนังสือมอบอำนาจของจำเลยที่มอบอำนาจให้นางรวงทอง สิทธิเชียงพิณ ดำเนินการแทน
จำเลย ตามหนังสือสัญญาขายและหนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข จ. ๗ และ ล. ๓

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยต้องรับผิดชอบเงินค่าที่ดินให้แก่

โจทก์หรือไม่ เพียงใด โจทก์ก็กล่าวได้ว่าจำเลยได้ร่วมกับเจ้าพนักงานที่ดินนำหลักฐานของที่ดินแปลงอื่น
มาเป็นหลักฐานในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๔๓๙๖ ซึ่งออกให้แก่
จำเลยเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๗ และจำเลยได้ใช้หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.)
เลขที่ ๔๓๙๖ มาหลอกลวงขายให้แก่โจทก์ โดยจำเลยรู้อยู่แล้วว่าเป็นเอกสารสิทธิที่ออกมาโดยไม่
ชอบด้วยกฎหมาย จำเลยเองรับว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดิน จำเลย
เป็นผู้ใหญ่บ้านย้อมทราบว่าการยื่นขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.)
เฉพาะรายต้องมีหลักฐานของที่ดินแสดงต่อเจ้าพนักงานที่ดิน แต่จำเลยรับว่าไม่ได้นำ ส.ค. ๑
ไปเป็นหลักฐานในการขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๔๓๙๖ จำเลย

จึงทราบดีว่าหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๔๓๙๖ ที่จำเลยได้มานั้น
เป็นการได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำเลยจึงมีเจตนาตั้งแต่แรกที่จะหลอกลวงการทำนิติกรรมต่าง ๆ
โดยมอบอำนาจให้นางรวงทองมาดำเนินการขายที่ดินให้แก่โจทก์แทนนั้น เห็นว่า โจทก์มีนายชจรศักดิ์
ปานเพชร เจ้าหน้าที่ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานีมาเบิกความได้ความว่า ได้ตรวจสอบ
เอกสารในคดีนี้แล้วพบว่าจำเลยร่วมกับเจ้าพนักงานที่ดินที่ทุจริตร่วมกันนำ ส.ค. ๑ ของที่ดินแปลงอื่น
มาเป็นหลักฐานในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๔๓๙๖ เมื่อจำเลย

(๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๙ -

ได้หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๔๓๙๖ ที่ออกมาโดยไม่ชอบแล้ว

ได้นำมาทลกลวงขายให้แก่โจทก์เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๓๗ โจทก์หลงเชื่อจึงตกลงซื้อที่ดินพิพาท

จากจำเลยราคา ๗๕๓,๑๐๐ บาท จำเลยได้รับเงินค่าที่ดินไปครบถ้วนแล้ว ตามสำเนาหนังสือสัญญา

ขาย สัญญาจะซื้อขายที่ดินเพื่อการปรับปรุงที่ดินและค่าเสนอขายที่ดิน เอกสารหมายเลข จ. ๗ ถึง จ. ๙

ต่อมาโจทก์ได้ขอความอนุเคราะห์ให้กรมที่ดินตั้งต้นทำงานเพื่อตรวจสอบเอกสารสิทธิในที่ดินใน

โครงการนี้รวมทั้งที่ดินพิพาทที่จำเลยนำมาขายแก่โจทก์ด้วยได้หนังสือของโจทก์และคำสั่งของ

กรมที่ดินเอกสารหมายเลข จ. ๑๐ และ จ. ๑๑ แผ่นที่ ๓ และโจทก์ยังมีนายสุรพล ศรีวีโรจน์ นักวิชาการ

ที่ดิน ๘ ว. ซึ่งเป็นหัวหน้าคณะทำงานตรวจสอบเอกสารสิทธิตามคำสั่งของกรมที่ดินมาเบิกความ

สนับสนุนได้ความว่า ได้ทำการตรวจสอบแล้วพบว่า หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่

๔๓๙๖ ที่ออกให้แก่จำเลยเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๗ เป็นการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์

(น.ส. ๓ ก.) แบบเฉพาะราย โดยจำเลยนำ ส.ค. ๑ เลขที่ ๔๑๐ หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านธาตุ อำเภอเพ็ญ

จังหวัดอุดรธานี มีชื่อนายกอง ราชวง เป็นผู้แจ้งการครอบครองซึ่งเป็น ส.ค. ๑ ของที่ดินแปลงอื่น

ไม่ใช่ที่ดินพิพาทมาเป็นหลักฐานการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๔๓๙๖

สำหรับที่ดินพิพาทนั้น ได้ทำการตรวจสอบเอกสารตามสารบบที่ดิน ตรวจสอบพยานบุคคลและดูระวาง

(๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๑๐ -

รูปถ่ายทางอากาศและสอบถามพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยคณะทำงานได้สอบปากคำนางบุญดกซึ่งเคย
เป็นเจ้าของที่ดินพิพาท นางพงษ์ ทองเพ็ญ นิตยสาย ทำน้ำเที่ยง และนายกองพัน ธรรมสีหา
ซึ่งต่างให้ถ้อยคำทำนองเดียวกันว่า ที่ดินพิพาทเดิมเป็นของนางบุญดก นายวิชัยและนายทองหล่อ
ต่อมาได้มีการขายที่ดินพิพาทให้แก่จำเลย ขณะนั้นที่ดินพิพาทไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดิน ตามบันทึก
ข้อความและผลการตรวจสอบเอกสารนายชานันต์ และ จ. ๑๔ พยานโจทก์ทั้งสองปาก
ต่างเบิกความสอดคล้องต่อกัน โดยเฉพาะนายสุรพลซึ่งเป็นนักวิชาการที่ดินของกรมที่ดินและไม่มี
ส่วนได้เสียกับฝ่ายโจทก์หรือจำเลย ประกอบกับจำเลยเองก็เบิกความสอดคล้องกับผลการ
ตรวจสอบของนายสุรพลที่ว่าจำเลยซื้อที่ดินพิพาทมาจากนางบุญดก นายวิชัยและนายทองหล่อ
ซึ่งขณะนั้นที่ดินพิพาทไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดิน คำเบิกความของนายสุรพลจึงมีน้ำหนักเชื่อว่า
นายสุรพลเบิกความไปตามข้อเท็จจริงที่ตรวจสอบได้ ซึ่งนายสุรพลเบิกความว่าการออกหนังสือ
รับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๔๓๙๖ ในที่ดินพิพาทจำเลยเป็นผู้ยื่นคำขอ
และมีการนำรังวัดเองและเป็นการออกแบบเฉพาะรายคือเจ้าของที่ดินเป็นผู้มาขอให้ทางราชการ
ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินให้แก่ตนเอง ซึ่งเจ้าของที่ดินต้องนำหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน
เช่น ส.ค. ๑ มาแสดงต่อเจ้าพนักงานที่ดินด้วย โดยมีหลักฐานประกอบว่าที่ดินเดิมเลขที่ใด

(๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๑๑ -

และตั้งอยู่ที่ไหน มิฉะนั้น เจ้าพนักงานที่ดินจะไม่สามารถออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ได้
 ส่วนจำเลยเบิกความได้ความว่า เมื่อปี ๒๕๓๗ อภิเษกเพ็ญโดยเจ้าพนักงานที่ดิน
 ประกาศให้ราษฎรที่มีที่ดินมือเปล่าไว้ในครอบครองยื่นใบขอออกเอกสารสิทธิ จำเลยจึงไปติดต่อ
 ขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประกาศดังกล่าว แต่จำเลยไม่ได้นำสืบประกาศของ
 ทางราชการตามข้ออ้าง จึงเชื่อใจไม่ได้การออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์แบบทั้งตำบล
 หรืออำเภอตามที่จำเลยอ้าง ทั้งหากยังไม่มีการออกหนังสือรับรองที่ดินมือเปล่าไปขอออกหนังสือรับรอง
 การทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ได้ก็ไม่ใช่จำเป็นที่จะต้องนำ ส.ค. ๑ ของที่ดินแปลงอื่นมาใช้
 เป็นหลักฐานในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์แต่อย่างใด ดังนั้น การที่จำเลย

ขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๔๓๙๖ ทั้งที่ดินพิพาทไม่เคยมี
 เอกสารสิทธิมาก่อนพฤติการณ์ดังกล่าว จึงฟังได้ว่า จำเลยร่วมกับเจ้าพนักงานที่ดินนำ ส.ค. ๑
 ของที่ดินแปลงอื่นมาเป็นหลักฐานในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.)
 เลขที่ ๔๓๙๖ และไม่มีเหตุผลใดที่เจ้าพนักงานที่ดินจะนำ ส.ค. ๑ ของที่ดินแปลงอื่นมาออก
 หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ให้แก่จำเลยโดยที่จำเลยไม่มีส่วนรู้เห็นด้วย
 จำเลยจึงต้องทราบอยู่แล้วว่า หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่

(๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๑๒ -

๔๓๔๖ ตามเอกสารหมายเลข จ. ๖ เป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ออกมาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้จำเลยจะเบิกความต่อไปได้ความว่า จำเลยได้ขายที่ดินพิพาทให้แก่นางรวงทอง โดยจำเลยได้ลงลายมือชื่อในหนังสือมอบอรรถาธิบายให้แก่นางรวงทอง ส่วนข้อความในหนังสือมอบอรรถาธิบายจำเลยไม่รู้เห็น แต่ตามคำให้การข้อ ๒ ของจำเลยเองยืนยันว่าจำเลยโอนขายที่ดินให้แก่โจทก์ตั้งแต่วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๓๖ โดยปฏิบัติตามระเบียบราชการของโจทก์ครบถ้วน ซึ่งเป็นการแสดงว่าจำเลยได้ขายที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ แต่คำให้การของจำเลยในข้อ ๓ กลับอ้างว่า ความจริงแล้วจำเลยขายที่ดินพิพาทให้แก่นางรวงทอง ราคาไร่ละ ๘,๐๐๐ บาท ไปตั้งนานแล้ว ส่วนนางรวงทองจะไม่บอกกล่าวขายให้แก่โจทก์อย่างไรจำเลยไม่รู้เห็นด้วย ซึ่งเท่ากับปฏิเสธว่าจำเลยไม่ได้ขายที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ คำให้การของจำเลยจึงขัดแย้งกันเอง เป็นพิรุณ ทั้งจำเลยยังให้การว่าขายที่ดินพิพาทให้แก่นางรวงทองราคาไร่ละ ๘,๐๐๐ บาท ก็แตกต่างจากที่จำเลยเบิกความว่า ขายที่ดินให้แก่นางรวงทองในราคาไร่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท โดยไม่มีพยานอื่นมาสนับสนุน จึงไม่อาจรับฟังได้ว่าจำเลยขายที่ดินพิพาทให้แก่นางรวงทองไปก่อนแล้ว พยานหลักฐานของโจทก์มีน้ำหนักมากกว่าพยานหลักฐานจำเลย ข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามที่โจทก์นำสืบ การที่จำเลยทราบมาตลอดว่าหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.)

ศาลฎีกา

(๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๑๓ -

เลขที่ ๔๓๙๖ เป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่ยังมอบอำนาจให้นางรวงทองนำที่ดินพิพาทมาขายให้แก่โจทก์ก็เพื่อจะหลอกลวงให้โจทก์หลงเชื่อว่าที่ดินพิพาทมีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓.ก.) เลขที่ ๔๓๙๖ มิฉะนั้นโจทก์จะไม่ตกลงซื้อที่ดินพิพาทเพราะเป็นที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ โจทก์ทักสัญญาซื้อขายกับจำเลยตามสำเนาหนังสือสัญญาของที่ดินเอกสารพิพาท จ.๔๖ จึงเป็นการทำสัญญาโดยสำคัญผิดในสิ่งที่ป็นสาระสำคัญแห่งนิติกรรม สัญญาซื้อขายระหว่างโจทก์กับจำเลยจึงเป็นโมฆะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖ และ มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง ของบทบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้นำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้มาใช้บังคับกับการคืนทรัพย์สิน ซึ่งตามมาตรา ๔๑๒ ว่าด้วยลาภมิควรได้กำหนดให้ต้องคืนเต็มจำนวน จำเลยจึงต้องคืนเงินค่าที่ดินเป็นเงิน ๗๕๓,๑๐๐ บาท ให้แก่โจทก์ ส่วนดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี เมื่อสัญญาซื้อขายตกเป็นโมฆะ เงินค่าที่ดินที่จำเลยรับไว้จากโจทก์ จำเลยต้องคืนให้โจทก์ฐานเป็นลาภมิควรได้ หากมีการเรียกเงินดังกล่าวคืนแต่จำเลยไม่คืนให้ต้องถือว่าจำเลยตกอยู่ในฐานะทุจริตจำเดิมแต่เวลาที่ถูกเรียกคืนและตกเป็นผู้ผิดนัดจะต้องเสียดอกเบี้ยนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นไป เมื่อโจทก์ยังไม่ได้ทวงถามจำเลยให้ชำระเงินคืน โจทก์จึงมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยอัตราร้อยละ

(๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

- ๑๔ -

๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป ที่ศาลล่างทั้งสองยกฟ้องโจทก์ ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย
ฎีกาโจทก์ฟังขึ้น

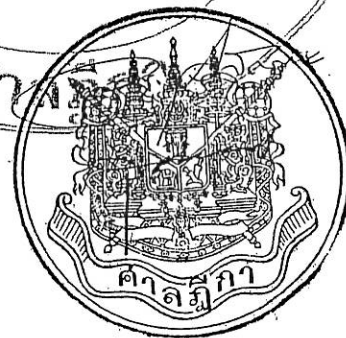
พิพากษากลับเป็นว่า ให้จำเลยชดเชยเงิน ๗๕๓,๑๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้อง (ฟ้องวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ให้จำเลยใช้บังคับตามสัญญาซื้อขายหุ้นส่วนศาลแทนโจทก์ตามจำนวนทุนทรัพย์ที่โจทก์ขณะคดี โดยกำหนดค่าทนายความรวม ๒๑,๐๐๐ บาท.

นายมนูพงศ์ รุจิกันทะ

นายสมควร วิเชียรวรรณ

นายธนสิทธิ์ นิลกำแหง

ศาลฎีกา

หมายเหตุ

มีคำรับรองของประธานศาลฎีกาแนบท้าย

คดีหมายเลขแดงที่ ๑๑๔๑๘/๒๕๕๔

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๓ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คดีนี้ได้ทำคำพิพากษาโดยนายธนสิทธิ์ นิลกำแหง
ได้ร่วมประชุมปรึกษาเป็นองค์คณะและมีความเห็นพ้องกันดังลงลายมือชื่อไว้ในต้นร่าง
คำพิพากษาแล้ว แต่เนื่องจากนายธนสิทธิ์ นิลกำแหง พ้นจากตำแหน่งไปก่อนที่จะลงลายมือชื่อ
ในคำพิพากษานี้ จึงบันทึกไว้เป็นสำคัญ

(นายดิเรก อึ้งคนินท์)

ศาลฎีกา รองประธานศาลฎีกา

ปฏิบัติราชการแทนประธานศาลฎีกา

เรื่องที่ รายงานความก้าวหน้าสรุปการดำเนินคดีตามโครงการกองทุนที่ดิน จังหวัดอุดรธานี

๑. อัยการส่งฟ้องและมีคำพิพากษาแล้วทั้งสิ้น ๙๙ คดี (เอกสารหมายเลข ๑ และ ๒) ดังนี้

๑.๑ คดียุติ

๑.๑.๑ มีหลักฐานว่าจำเลยชำระเงินตามคำพิพากษาแล้ว ๗ คดี

๑.๑.๒ ต้องติดตามการชำระหนี้สินของจำเลย ๕๘ คดี

๑.๒ คดียังไม่ยุติ

๑.๒.๑ ไม่พบคำพิพากษา ๓ คดี

๑.๒.๒ ระหว่างรอคำพิพากษา ๕ คดี

๑.๓ คดีนายแสงอรุณ คำเทพ คดีถึงที่สุดแล้ว ๒๐ คดี ผลของคดีมีทั้งจำคุก ๑๐ ปีและให้จำเลยชำระเงินค่าที่ดิน แต่จำเลยถึงแก่ความตายและถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ซึ่งในการฟ้องคดีมีทั้งกรณีฟ้องแพ่งอย่างเดียว ฟ้องอาญาอย่างเดียวและฟ้องทั้งแพ่งและอาญา

๑.๔ นางสาวจิตรา วิชิตนาค คดียังไม่ถึงที่สุด ๖ คดี ผลของคดีมีทั้งจำคุกสำนวนละ ๒ ปีและให้จำเลยชำระเงินค่าที่ดิน

๒. กรณีข้อขัดแย้งในปัญหาข้อกฎหมายตามคำพิพากษาของศาล (เอกสารหมายเลข ๓) ดังนี้

๒.๑ ที่ดินแปลงที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้สัญญาซื้อขายที่ดินเป็นโมฆะและให้คืนทรัพย์สินฐานลามิควรได้มีจำนวน ๘ แปลง

๒.๒ กรณีมีผู้นำที่ดินตามโครงการกองทุนที่ดิน ซึ่งกรมที่ดินได้มีคำสั่งให้เพิกถอนหรือแก้ไขเนื้อที่น.ส.๓ ก เนื่องจากออกโดยมิชอบไปดำเนินการออกโฉนดที่ดินและ ส.ป.ก. คัดค้าน จึงได้นำคดีไปฟ้องศาลและศาลได้ตัดสินยกฟ้อง เนื่องจาก ศาลเห็นว่าที่ดินนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของ ส.ป.ก. แล้วตามมาตรา ๓๖ ทวิ และมาตรา ๓๗ แห่งพ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินฯ มีจำนวน ๑๖ แปลง

๓. กรณีนายแก้ว แก้วดอนรี ซึ่งศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ชำระเงินคืน ส.ป.ก. ได้มีหนังสือขอคืนเงินพร้อมดอกเบี้ยแต่ต้องให้ ส.ป.ก. คืนที่ดินให้ (เอกสารหมายเลข ๓)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

๑. ที่ดินแปลงที่ศาลมีคำพิพากษาให้สัญญาซื้อขายเป็นโมฆะ

ต. บ้านธาตุ

ต. จอมศรี

น.ส.๓ก ๔๓๘๐ (ล.๒๘)

น.ส.๓ ก ๒๖๙๘ (ล.๖๔)

น.ส.๓ก ๔๓๘๔ (ล.๓๒)

น.ส.๓ก ๔๓๙๖ (ล.๓๔)

น.ส.๓ก ๔๔๐๕ (ล.๔๐)

น.ส.๓ก ๔๔๑๐ (ล.๔๒)

น.ส.๓ก ๔๔๑๑ (ล.๔๓)

ต. โคกกกลาง

น.ส.๓ก ๖๐ (ล.๕๐)

๒. ที่ดินแปลงพิพาทเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดินและแพคดี ส.ป.ก.

นายไสว เชิดทอง

ต. โคกกกลาง

ต. บ้านธาตุ

น.ส.๓ก ๔๓๘๔

น.ส.๓ก ๔๔๐๙

น.ส.๓ก ๔๓๘๐

น.ส.๓ก ๔๓๙๖

น.ส.๓ก ๕๓

น.ส.๓ก ๔๔๑๑

น.ส.๓ก ๕๙

น.ส.๓ก ๔๓๘๔

น.ส.๓ก ๖๐

น.ส.๓ก ๔๓๘๑

น.ส.๓ก ๔๔๑๐

น.ส.๓ก ๔๓๘๒

นางสาวกาญจนา กาญจนกัณโ

นางปราณี อินทร์ลา

ต. บ้านธาตุ

ต. บ้านธาตุ

น.ส.๓ก ๔๓๙๕ (ล.๓๓)

น.ส.๓ก ๔๓๙๙ (ล.๓๗)

น.ส.๓ก ๔๓๙๗ (ล.๓๕)

นางพรธีรภัฏ อินทิลลา

ต.บ้านธาตุ

น.ส.๓ก ๔๔๐๕ (ล.๔๐)

๓. นายแก้ว แก้วดอนรี ขอคืนเงินพร้อมดอกเบี้ยภายใน ๑๐ ปี พร้อมให้ ส.ป.ก. คืนที่ดิน (ล. ๓๘,๓๙,๔๔,๔๖)